

en vis Grad ses i Belysning af hverandre; men paa den anden Side ere de ikke absolut sammenhængende, saa at det var muligt at tage et mæglende Standpunkt, hvis der kom en virkelig mæglende Faktor og sagde: i nogle af disse Hovedgrupper kan jeg slutte mig til det ene Standpunkt, Landstingets Standpunkt, i andre til Mindretallets, med andre Ord Folketingets Standpunkt. Jeg betragter dette utvivlsomt som gørligt. Hvis det virkelig var om at gøre at prøve en Mægling, burde den mæglende Faktor gribe ind her og se om muligt at bringe en Løsning til Veje, som laa et Sted mellem de to Standpunkter. Det skulde være Mæglerens Rolle. Det var det, der maatte være en særlig Opgave for en Regering, der, som den nuværende, har givet sig selv en saadan Karakter. Jeg tror, at enhver vil indrømme, at i og for sig var det muligt at gøre dette Forsøg; hvad det vilde føre til, er en helt anden Sag, det skal jeg ikke forbyde mig i. Men det vilde i hvert Tilfælde give Karakteren af, at nu var denne Sag gaaet over i Hænder, som straks ved første Lejlighed viste, at de vilde søge at dele Striden mellem Parterne og søge at finde en Løsning, som dog laa et Sted mellem de to Modfættninger. Jeg maa maaffe et Øjeblik dvæle ved denne Kommissions Sammensætning og det Arbejde, som har dannet Grundlaget og Udgangspunktet for det Forslag, der nu ligger til Behandling. Sagen er jo ærede Medlemmer her i Salen bekendt; men jeg maa dog maaffe opfriske enkelte store Hovedpunkter desangaaende. Kommissionen blev jo sammenfat af 14 Rigsdagsmænd, 7 fra hvert Ting, og dertil 3 Loldembedsmænd, som senere suppleredes med een til, saa at der i Kommissionen sad 4 Loldembedsmænd og 14 Rigsdagsmænd. Naar man nu bagefter siger, at der dog er blevet et Flertal for en Løsning, saa er dette saaledes at forstaa, at dette Flertal kun i alleruegentligste Forstand var til Stede, idet det ikke kan siges at have en saadan Karakter, at flere have samlet sig om eet Synspunkt end om et andet. Nej, Virkeligheden er den, at de repræsentative Medlemmer have delt sig efter den gamle naturlige Form, paa et Folketingsstandpunkt og et Landtingsstandpunkt, og Flertallet er da kommet til Veje ved, at der i Kommissionen har siddet 4 stemmeberettigede Embedsmænd. Jeg skal ikke gaa i Rette angaaende dette Forhold. Det var naturligt, at der tilforordnedes Kommissionen særlig teknisk Assistance, og jeg skal indrømme, at Finansministeren vist har været overordentlig heldig ved Valget af de tekniske Hjælpere, han har sat ind i Kommissionen. Det skal

indrømmes, at der fra deres Side haade er arbejdet med Dydighed og Energi, men en ganske anden Sag er det, at naar man skal til at træffe Afgørelser, som maa have en vis politisk Karakter, — og det kan jo ikke nytte at nøgte, at alt, hvad der har med Skattepørgsmaal at gøre, til en vis Grad har en politisk Karakter — saa er det ikke saa naturligt at skaffe en Afgørelse derved, at man sætter nogle Embedsmænd til at deltage i Afstemningen. Det kan nemlig ikke være anderledes, end at alle disse Embedsmænd — hvor dygtige, hæderlige og friske de end ere — staa i en vis Rapport til deres overordnede, til Ministeriet, til den Tankegang, der er den raadende fra Ministeriets Side. Det viser al Erfaring, det er Verdens Gang, og særlig Gangen her i Danmark, og man kan ikke sige noget ondt derom. Men saa maa man heller ikke bygge paa, hvad der kommer ud deraf, idet Ministeriet jo paa Forhaand har sat sig 4 Stemmer ind i Kommissionen, og disse 4 Stemmer — ja enten det er 3 eller 4 vilde være lige gyldigt, — vilde være tilstrækkelige til at skaffe et regeringsvenligt Flertal til Stede. Det ligger saa nært for Haanden, at enhver let kan se det, men jeg har ikke villet undlade at nævne det, for at man ikke skal løse for stærkt op med, at der jo dog er blevet Flertal for en Løsning, og at dette Flertals Løsning er falden ud i Regeringens Favør. Og hvad vi andre Medlemmer angaar, som traadte ind i denne Kommission, vil jeg sige, at jeg selv ikke er traadt derind med særlig store Forventninger om; at Udbyttet skulde blive en enstemmig Indstilling om en Loldlov. Jeg vidste, før jeg kom derind, at Uoverensstemmelserne vare saa store, at jeg næppe kunde tænke mig, at det kunde blive muligt at komme over dem paa den Maade, at alle Hoveder samlede under een Hat, at Offervilligheden skulde være saa stor fra alle Sider, at man kunde naa til et Resultat, hvormed alle Parter kunde slaa sig til Ro. Personlig havde jeg ikke megen Tro dertil, og det har ogsaa vist sig, at det har denne Kommission heller ikke eonet. Derimod mener jeg ikke, at denne Kommissions Arbejde derved er mishækket, eller at dens Opgave er forfejlet, det tror jeg ikke. Jeg tror, at der i det Materiale, der er samlet, er nedlagt et betydeligt Arbejde, idet der er samlet en Mængde Oversigter, Beregninger, Betragtninger o. s. v., som for dem, der sytke med denne Sag, have en væsentlig Betydning — det har jeg for øvrigt hørt Vidnesbyrd om fra ikke saa Sider. Det er ogsaa ganske sikkert, at kommer der ikke nogen Løsning i Øjeblikket eller i en